

Nr 739

Av herr **Hilding**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 43, angående ökad utbildning av journalister m. m.*

(Lika lydande med motion nr 925 i Andra kammaren)

De nuvarande journalistinstituten i Stockholm och Göteborg föreslås bli ombildade till journalisthögskolor. Intagningskapaciteten beräknas öka från 75 till 120 platser per år och högskola.

Chefen för ecklesiastikdepartementet tillkallade rektorn vid journalistinstitutet i Stockholm, Lars Furhoff, att såsom sakkunnig biträda med beredning av frågan om journalistutbildningens framtida utformning och organisation. Den sakkunniges förslag har sänts på remiss till vissa myndigheter och organisationer, vilka yttrat sig över förslaget.

Den sakkunnige anser det angeläget att journalistutbildningen finner undervisningsformer som bygger på en nära samverkan mellan vetenskapligt och journalistiskt skolade lärare. Han anser det önskvärt ur undervisningssynpunkt att lärarstaben består av dels vetenskapligt utbildade lärare med gedigen allmänbildning, dels journalistiskt välmeriterade lärare med gedigen allmänbildning. De nuvarande typerna av lärartjänster vid instituten — universitetslektorat och lektorat i praktiska ämnen — bör enligt den sakkunniges mening ersättas med en enhetlig tjänstetyp, benämnd lektorat. För lektoraten skulle enligt förslaget gälla enhetliga avlönings- och tjänstgöringsvillkor medan för behörighet skulle krävas antingen godkänt disputationssprov jämte pedagogisk skicklighet eller väl vitsordad journalistisk erfarenhet, företrädesvis i arbetsledande ställning, jämte pedagogisk skicklighet.

Den sakkunnige har framhållit, att det som hittills kallats teoretiska ämnen i journalistutbildningen utgör en integrerad del av yrkesträningen och medvetet bör utformas så att kursinnehållet täcker detta behov. Det innebär också att undervisningen i de moment som hittills kallats praktiska ämnen endast till en ringa del kan bedrivas isolerad från övrig undervisning. Så snart övningarna blir någorlunda avancerade är en nära samverkan mellan vetenskapligt och journalistiskt utbildade lärare nödvändig.

Den sakkunniges förslag om särskilda lektorstjänster har tillstyrkts av samtliga pressorganisationer och TCO. Departementschefen har framhållit, att han anser förslaget intressant och följdriktigt från allmänna utgångs-

punkter, men med hänsyn till förslaget konsekvenser är han inte beredd att nu förorda en sådan åtgärd.

Jag anser det vara lämpligt att i samband med att journalistinstituten ombildas till journalisthögskolor förorda organisatoriska åtgärder för att underlätta en samverkan mellan vetenskapligt och journalistiskt skolade lärare. Den tidigare uppdelningen på två slags lektorer är inte tillämplig för journalisthögskolorna. Det går inte att skilja ut undervisningen. Redan kategoriklyvningen strider mot tanken på en integration av undervisningen som helhet. Universitetslektorernas åligganden är alltför begränsade för att passa in i den föreslagna undervisningsformen. De praktiska lektoraten har alltför låg lönesättning för att locka kvalificerade sökande.

Med hänvisning till ovanstående får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta

att godkänna de i Kungl. Maj:ts proposition nr 43 föreslagna riktlinjerna för journalistutbildning på postgymnasial nivå med den ändringen, att de fasta lärartjänsterna vid de föreslagna journalisthögskolorna ersättes med en enhetlig tjänstetyp, benämnd lekorat, samt

att riksdagen i samband med anslagsberäkningen anvisar de medel som erfordras för en enhetlig lönesättning beträffande lektorerna vid journalisthögskolorna.

Stockholm den 11 april 1967

Per Hilding (fp)